

A magyar szóróvány napja

Az RMDSZ szórvány cselekvési prioritásai a 2024-es választási évben

November 15-e a Magyar Szórvány Napja – az a nap, amikor a magyar közösség összegzi az elmúlt időszak szórvánnyal kapcsolatos tevékenységét, és meghatározza a következő időszak prioritásait. A Magyar Szórvány Napjáról az RMDSZ X. Kongresszusa döntött 2011-ben, az idén erre, tizenharmadik alkalommal került sor Nagybányán, Máramaros megyében.

Kihívásokkal teli időszakot tudunk magunk mögött a szórványban. A 2022. évi népszámlálás eredményei igazolták azt, amit mindannyian tudtunk, tapasztaltunk a mindennapi munkánk során: csökkent a magyar szórványközösségek létszáma mindenhol, Temestől Besztercéig, Brassótól Máramarosig. Ez a tény több munkát és nagyobb felelősséget ró az RMDSZ szórványban tevékenykedő szervezeteire: a magyarként való megmaradás és boldogulás hitét kell eljuttatnunk minden magyarnak, minden családnak, a legkisebb magyar közösségnek, megszólítva mindenkit, az etnikai szempontból vegyes családokat is.

Nekünk minden magyar számít – ez a nap mint nap megélt valóság a szórványban. Így fogalmazott a Magyar Szórvány Napja alkalmából 2018-ban megszervezett segesvári szórványkonferencia zárónyilatkozata és az RMDSZ azóta is ennek a gondolatnak a jegyében folytatja tevékenységét.

A célkitűzéseink továbbra sem változnak a szórvány közösségeket illetően: minden eszközzel fel kell lépni a magyar identitás megőrzése védelmében, a beolvadás elleni küzdelem támogatásában, új értékek teremtésében. Tenni kell mindezt a magyar közösségek teljes összefogásával. A magyar történelmi egyházak, a magyar civil és szakmai szervezetek, mozgalmak, valamint a Romániai Magyar Demokrata Szövetség közös ügye ez: mindent meg kell tennünk azért, hogy legyen magyar jövő a szórványban is!

Célkitűzéseink a 2024-es választási évre

A 2024-es szuperválasztási év nagy kihívást jelent a teljes romániai magyar közösség számára, még nagyobbat a szórványban. A romániai rendszerváltás óta eltelt 34 évben most először négy választást szerveznek meg kevesebb, mint nyolc hónap alatt: európai parlamenti választások lesznek 2024. június 9-én, majd vélhetően szeptemberben önkormányzati, az év végén pedig parlamenti és államelnöki választásokra kerül sor. A 2024-es év egy összefüggő választási folyamat, egy nagy megmérettetés, mely négy szakaszra oszlik.

A választási évet különlegességét fokozza az, hogy a választók 2024-es döntései nem csak a négyéves mandátumokról szólnak, hanem a következő évtizedről is: a világban, Európában, Romániában és ezen belül Erdélyben olyan társadalmi, gazdasági és politikai változások, átrendeződések mennek végbe, amelyek a mi közösségünk jövőjét is meg fogják határozni. Ezeknek a folyamatoknak a nyertesei akarunk lenni, mi, a romániai magyarok, a szórványban élő közösségeket is beleértve.

Mindezek tudatában az elmúlt hónapokban komoly munka folyt az RMDSZ szórványban dolgozó szervezeteiben. A Szövetségi Képviselők Tanácsának Szórvány Frakciója is végezte feladatát: kihelyezett ülést szervezett júniusban és szeptemberben, szórványoktatási konferenciát októberben. Megújult a frakció és az RMDSZ Ügyvezető Elnökségének alelnökei személyében új állandó meghívottakkal gyarapodott. Feltérképeztük szervezeteink állapotát, a működő programokat és támogatásokat, amelyeket az RMDSZ-től, a Communitas Alapítványtól, és magyarországi forrásoktól kapunk, azzal a céllal, hogy még hatékonyabban használjuk fel ezeket közösségünk szolgálatában. Megerősítettük együttműködésünket a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségével és a székelyföldi RMDSZ-szervezetekkel az Összetartozunk székely-szórvány együttműködés keretében.

Véglegesítettük céljainkat és cselekvési prioritásainkat a 2024-es választási évre. Az Európai Parlamenti választással indul a megmérettetések sorozata, feladatunk a meglévő képviselet megőrzése. A szórványban élő magyarok tudják, hogy a romániai magyar közösség helye és jövője az Európai Unióban van. Ezzel egyidőben gyakran elégedetlenek vagyunk az Unió mai állapotával, prioritásaival, vezetési módjával vagy éppen a vezetőivel. Elégedetlenségünknek hangot kell adjunk, erős felhatalmazással kell ellátnunk azokat, akik az Európai Parlamentben az erdélyi magyarok érdekeit fogják képviselni.

Az ő mandátumuk része kiállni az erdélyi értékek és az erdélyi magyar életmód védelmében és szövetségeseiket találni. Az Európai Uniónak vissza kell térni az alapítók értékrendjéhez – ezért kell dolgozniuk az RMDSZ EP-képviselőinek azokkal a politikai erőkkel szövetkezve, akik az Unió alapító értékeit tartják továbbra is elsődlegesnek. Folytatni kell a küzdelmet az európai kisebbségvédelmi kezdeményezés, a Minority SafePack ügyében. Az RMDSZ az európai nemzeti kisebbségvédelem zászlóshajója, ezt a munkát nem fogjuk feladni addig, ameddig a célkitűzésünk meg nem valósul: meg nem születik az európai őshonos kisebbségvédelmi keretszabályozás. Mindezekkel egyidőben nem felejtjük el az Unió gazdasági előnyeit sem: a Közös Agrárpolitikát, a regionális fejlesztési alapokat, a számos uniós támogatást. A felzárkózás évtizedében vagyunk, 2030-ig szülőföldünk, Erdély arca megváltozik, a modernizációs folyamatok a szórványban is a biztonság és a fejlődés kihívásaira fognak választ adni.

A 2024-es évi önkormányzati választások tétje a helyi döntéshozatalban való részvétel, célként a szórványtelepüléseken-régiókban meglévő képviselet megőrzését, a tisztségviselők számának növelését fogalmazzuk meg. Az önkormányzati képviselőink, mindennap találkoznak választóikkal, ismerik szükségleteiket és olyan konkrét megoldásokon dolgoznak, amelyek a mindennapos gondokon enyhítenek. Tudjuk, hogy mint mindig, ezúttal is csak magunkra számíthatunk, és arra a felhatalmazásra, amelyet közösségünktől kapunk. A tegnapi politikai partnereink némelyike a választási év közeledtével teljeskörű támadást indított ellenünk: emelni akarja a választási küszöböt, tiltani a közösségi szimbólumok használatát, megkérdőjelezi az RMDSZ, mint kisebbségi érdekképviselet létjogosultságát. Meggyőződésünk, hogy ezek a kezdeményezések az induló választási kampány közepette fogalmazódtak meg, a választások lezárultával, a magyar közösség erős felhatalmazásával helyre tudjuk állítani a megfelelő együttműködést.

A parlamenti választások tétje egy számarányunknak megfelelő, minél teljesebb képviselet, és olyan pártközi viszonyok kialakítása, amelyek növelik az RMDSZ koalíciókötési képességét. A következő parlamenti ciklus a szórvány szempontjából kiemelten fontos lesz, hiszen a küszöbön álló közigazgatási átszervezés hátrányosan érintheti közösségeinket, így a szórványban a parlamenti választásokon is fontos feladataink vannak.

Azokban a megyékben, amelyekben a parlamenti képviselet a magyarok számbeli aránya következtében elérhető, a tét egyértelmű a választóink számára. Azokban a megyékben is fontos a részvétel, ahol nem, vagy csak kivételesen érhető el a megyei parlamenti képviselet, hiszen a Szövetség már hosszú ideje Alapszabályzatban rögzítette, hogy befutó helyet biztosít a szórvány képviselője számára valamelyik nagy megyében.

Természetesen a parlamenti választások tétje – a törvényhozási képviselet mellett – a kormányzásban való részvétel. Újfént megerősítjük: a szórvány mindig kormányzaspárti, amikor egy politikai koalícióban az RMDSZ számára a részvétel feltételei korrekt módon kialakíthatóak. A szórványban élők számára hasznos eszköz volt az RMDSZ kormányzati részvétele mind az infrastrukturális fejlesztések szempontjából, mind pedig politikai szempontból. A szórványban a kormányzati részvétel különösen növeli a közösség biztonságérzetét, az önbecsülését, valamint jobb pozíciót biztosít a román politikai pártokkal való kapcsolatokban és általában is előnyös a magyar érdekérvényesítés szempontjából.

Cselekvési prioritásaink a 2024-es választási évre

Az RMDSZ eszköz a romániai magyar közösség kezében. Ezt az eszközt 34 esztendeje hatékonyan használjuk, és a jövőben is ezt fogjuk tenni. A szórványban élők fontos részei a magyar összefogásnak, amely a siker egyik kulcsa lesz a 2024-es választási évben. A magyar politikai képviselet mandátuma ugyanaz önkormányzati, parlamenti és Európai Parlamenti szinten: közösségünk értékeinek és érdekeinek képvisellete. Mindezek érdekében, a szórványban a következő cselekvési prioritásokat fogalmazzuk meg a 2024-es évre:

1. Az RMDSZ szervezetek további erősítése, a helyi szervezetek közösségépítő munkájának élénkítése. Az elmúlt évek kényszerű leállásai után újra kell szerveznünk az önkéntesek csapatait. Ne feledjük, az önkéntesség nemcsak a fiatalokat jellemzi! Szólítsuk meg az idősebb nemzedékek tagjait, a nyugdíjasokat is. Szervezzünk falunapokat kisközösségeknek, támaszkodjunk a sport közösségformáló erejére, vigyük el a székely-szórvány mozgalmat minél több településre, becsüljük meg és aknázzuk ki a lokális identitásokban rejlő erőt és büszkeséget. Kopogtassunk ajtóról ajtóra, szólítsuk meg a magyarokat a szórványban, hallgassuk meg véleményüket és építsük be a közösségi és politikai cselekvésünkbe!

2. Az anyanyelvű oktatás mindig prioritás! Az identitás megőrzéséért folytatott küzdelem a bölcsődében, óvodában kezdődik és a középiskolai és egyetemi oktatással folytatódik. Az RMDSZ célja a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségével való együttműködés megerősítése. Folytatjuk a szakmai konferenciák együttes szervezését, a közös érdekeink képviselését. Kiemelt fontosságot tulajdonítunk a történelmi magyar egyházak szerepvállalásának az anyanyelvű szórványoktatás jövőjének biztosításában és támogatjuk azokat, mindig szorosabb együttműködésre törekedve. Tudjuk, hogy a szórványközösségek támogatás nélkül nem boldogulnának, emiatt hálásak vagyunk az oktatási programokra fordított RMDSZ és magyarországi támogatásokért.
3. Az Összetartozunk székely-szórvány együttműködés igen fontos számunkra a szórványban: ennek kiterjesztése, bővítése, megerősítése elsőbbséget élvez. Az Összetartozunk nem támogatási program, hanem közösségi együttműködés, a romániai magyar közösség egyik kiemelkedő belső szolidaritási kezdeményezése, amely a szórvány kárpát-medencei szintű magyar hálózatainak kiépítését és működtetését szolgálja.
4. A magyar összefogás kulcskérdés a szórványban: magyar egyházak, a szakmai szervezetek, civil és kulturális kezdeményezések, ifjúsági és más rétegszervezetek, a nőszövetségek és a Nőszervezet, a nyugdíjas mozgalmak egyazon célokért dolgoznak az RMDSZ-el közösen: a magyarság megmaradásáért a szórványban, a magyar identitás megőrzéséért és megerősítéséért, vagyis röviden a magyar jövőért. A politikai képviselő az egyik legfontosabb eszköz ezen célok szolgálatában, ezt kell megvédeni 2024-ben, és ez csak széleskörű, erős magyar közösségi összefogással lehetséges.
5. Szórvány a digitális világban: ott kell megszólítani a szórványban élő magyarokat, ahol ők jelen vannak! Ez ma a virtuális-digitális hálózatok és a közösségi média világa. Kezdeményezően kell bekapcsolódnunk a virtuális közösségekbe is. Megfelelő humán és anyagi források nélkül mindez nem lehet sikeres, emiatt külön költségvetést és megfelelő szakembereket kell erre a területre biztosítani. A személyes kommunikáció mellett – de nem helyette – sokkal nagyobb figyelmet kell fordítanunk az „e-szórvány” hálózatokra.

Mi, a szórvány közösségek Nagybányán összegyűlt képviselői tudjuk, hogy sorsdöntő év áll előttünk 2024-ben, és szilárd akaratunknak hangot adva kijelentjük, hogy felelősségünket átérezve vesszük ki a részünket a 2024-es választási év munkájából!

Önbizalmában határozott, erős és befogadó szórványt 2024-ben!

Nagybánya, 2023. november 11.